

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЧЕТВЕРТОГО МІЖНАРОДНОГО СЕМІНАРУ З ПИТАНЬ
СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ**

***СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВИХ УМОВ ДЛЯ
СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ, РЕАЛІЗУЮЧИ
ПРИНЦИПИ «ЄДИНОГО ВІКНА» В УКРАЇНІ***

**27 травня 2014
Одеса, Україна**

Четвертий міжнародний семінар щодо спрощення процедур торгівлі під назвою «Створення сприятливих умов для спрощення процедур торгівлі в Україні, реалізуючи принципи єдиного вікна» був організований в Одесі 27 травня 2014 Європейською економічною комісією Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК ООН), Урядом України, Українським національним комітетом Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine) та Асоціацією транспортно-експедиторських і логістичних організацій України «Укрзовніштранс».

У семінарі взяли участь представники ЄЕК ООН, Місії Європейського Союзу з прикордонної допомоги у Молдові та Україні (EUBAM), Федерації міжнародних експедиторських асоціацій (FIATA), Організації чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС), Регіонального проекту ЄІСП - Схід "Логістичні процеси і морські магістралі II", міністерств і відомств України, професійних асоціацій та ділових кіл.

Як і на трьох попередніх семінарах, центром уваги учасників був проект «Єдине вікно - локальне рішення», початок якому було покладено в 2011 році. Відмінною рисою поточного семінару і, одночасно, логічним продовженням попередніх, стало подання проекту як системи, що функціонує у штатному режимі, яка має ключові властивості «Єдиного вікна». Ця відмінна риса й надала обговорюванім на семінарі питанням переважно практичного, ніж теоретичного, характеру.

Обговорення питань, пов'язаних із потребою розширення сфери застосування принципів «Єдиного вікна» від територіального до регіонального ознаку співпраці, проводилося з точки зору додавання нових функціональних можливостей до діючої Інформаційної системи портового співтовариства (ІСПС). Питання реалізації принципів «Єдиного вікна» для міжнародних мереж транспортних операцій обговорювалися в контексті пошуку конкретного партнера для участі в міжнародному пілотному проекті. Невеликий, але реальний досвід спрощення кількох транспортних процедур, отриманий в ході роботи над впровадженням ІСПС, дозволив також визначити підходи до вирішення надзвичайно складної задачі національного масштабу - спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики.

На закінчення семінару учасники узгодили наступні рекомендації:

I. Із загальних питань

1. Взяти до відома інформацію про успішне функціонування ІСПС у портах Одеської області.
2. Визнати дієвими і частково виконаними рекомендації семінарів ЄЕК ООН з питань спрощення процедур торгівлі 2011, 2012 і 2013 років.
3. Підтримати подальші плани розвитку в Україні за трьома напрямками:
 - (а) розширення переліку операцій, які охоплюються ІСПС;
 - (б) вивчення можливостей для розробки модулів, що забезпечують процеси інших, крім морського, видів транспортного перевезення;
 - (в) розробка національної системи обробки документів і повідомлень як ключової ланки автоматизації процесів, реалізованої на принципах «Єдиного вікна».
4. Продовжити роботу, зокрема, в рамках Міжвідомчої робочої групи, над визначенням того, які зміни необхідно внести до законів і положень, що регулюють діяльність державних органів управління й контролю а також діяльність комерційних організацій, для створення і функціонування систем на принципах «Єдиного вікна» та інших заходів щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики.

5. Учасникам Міжвідомчої робочої групи підготувати пропозиції щодо оптимізації положень постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», які стосуються роботи ІСПС.

6. Вживати всіх заходів щодо стимулювання якомога ширшого використання електронного документообігу й інтелектуальних транспортних систем, створення інформаційних співтовариств портів, аеропортів, інших великих міжнародних транспортних вузлів за принципом «Єдиного вікна» відповідно до Рекомендацій ЄЕК ООН № 33, 34, 35;

7. Враховуючи організаційні зміни, просити Уряд України дати доручення міністерствам і відомствам, залученим до роботи Міжвідомчої робочої групи (МРГ), поновити персональний склад учасників МРГ, закріпити відповідальних за роботу в ній керівників, забезпечити подачу звітності про результати діяльності учасників МРГ.

8. Проінформувати Прем'єр-міністра України листом про досягнення проекту «Єдине вікно - локальне рішення» в Україні, про значну роль у цих досягненнях Міжвідомчої робочої групи і залучених до її роботи представників міністерств і відомств, а також про цілі та результати Четвертого міжнародного семінару ЄЕК ООН; запропонувати Уряду України підтримати рекомендації семінару стосовно здійснення цілей стратегії щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики і впровадження принципів «Єдиного вікна».

9. Звернутися до секретаріату ЄЕК ООН з удячністю за підтримку й постійну участь регіонального радника ЄЕК ООН Марію Апостолова у реалізації пілотного проекту з впровадження технології «Єдине вікно - локальне рішення» в зоні діяльності Південної митниці і портів Одеської області та поінформувати про заінтересованість у продовженні роботи з розвитку даного проекту.

10. Запропонувати проведення 5-го Міжнародного семінару ЄЕК ООН з питань спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики за підтримки Уряду України 2 червня 2015 року, у м.Одеса, Україна.

II. За напрямками подальшого розвитку проекту «Єдине вікно - локальне рішення»

11. Розширити функціонування ІСПС у м. Одеса для вантажів у контейнерах з товарами у режимі експорту й транзиту на операції в усіх напрямках переміщення товарів через кордон, усіх типів і різновидів вантажів, що перевозяться транскордонними маршрутами, важливими для розвитку України, а також підключити більшу кількість регулятивних органів до системи. Організувати обмін досвідом за участю експертів ІСПС у м. Одесі, міжнародних експертів і представників подібних систем в інших країнах, наприклад: ЄЕК ООН, Європейської Комісії, Європейської асоціації систем портівих співтовариств (ЕРРСА), систем портівих співтовариств європейських портів, Сінгапуру й інших країн.

12. В якості наступного етапу, розпочати роботу над створенням національної системи обробки документів і повідомлень як ключової ланки автоматизації процесів для морського транспорту, реалізуючи принципи «Єдиного вікна» (як визначено в директиві 2010/65/EU Європейського парламенту та Ради від 20.10.2010 за звітними формальностями для суден, що прибувають до і/або відправляються з портів держав-членів), або всього транспортного сектору в Україні.

13. Вивчити дві можливості для розвитку національної системи обробки транспортних та комерційних документів і повідомлень в Україні:

- (а). потенціал можливої співпраці з країною Європейського Союзу, наприклад Фінляндією, яка має досвід реалізації подібних проектів, з ЄЕК ООН та іншими організаціями, які були б готові допомогти Україні;
- (б). застосування наявного в національному законодавстві України механізму державно-приватного партнерства (ДПП) на основі досягнень і компетенції ІСПС.

14. Підтримати здійснення проекту впровадження стандарту IATA на технологію оформлення вантажів при авіаційних перевезеннях (e-freight) в Україні.

III. Щодо інтеграції транспортного сектору України до міжнародних торгових і транспортних мереж

15. Розглянути можливості для подальшої підтримки більш широких регіональних ініціатив щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики і розвитку міжорганізаційних мереж обміну торговою інформацією. Зокрема, підтримувати зусилля на рівні ОЧЕС для здійснення заходів щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі і логістики. Запропонувати зацікавленим сторонам надати підтримку в організації спільного семінару ОЧЕС – ЄЕК ООН 25 вересня 2014 року у Стамбулі. Підтримувати його мету, а саме:

- (а). розвинути проект регіональної стратегії спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики, беручи до уваги інтереси країн регіону в галузі розвитку та спрощення процедур;
- (б). поширити досвід системи портових співтовариств за прикладом ІСПС в Одесі на інші сектори логістики і транспорту;
- (в). сприяти узгодженому і стандартизованому обміну торговими даними серед різних систем обміну міжорганізаційною інформацією (наприклад, систем портового співтовариства, електронної митниці та інших) в регіоні Чорного, Балтійського і Каспійського морів.

16. Брати участь у роботі щодо практичного застосування, реалізуючи в тому числі положення наказу Міністерства інфраструктури України та Міністерства доходів і зборів України від 17.12.2013 №1006/782 "Про затвердження Порядку використання електронних накладних УМВС, ЦІМ/УМВС, ЦІМ для декларування непідакцизних товарів", уніфікованої накладної ЦІМ/УМВС, накладних ЦІМ і УМВС у вигляді електронних записів, які можуть використовуватися в якості митного транзитного документу під час міжнародних залізничних вантажних перевезень та прямих залізнично-поромних перевезень у регіонах Чорного, Балтійського і Каспійського морів .

17. З огляду на розширення взаємовигідного співробітництва між Україною та Європейським Союзом, рекомендувати Міністерству інфраструктури України, транспортно-експедиторським і логістичним організаціям вивчити можливість використання договору перевезення ЦІМ, передбаченого Конвенцією про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ), в якості транзитного документа, а також активізувати роботу України щодо даної конвенції, приєднавши нові ділянки шляхів, які з'єднують прикордонні станції ЄС та припортові станції України.

18. Сприяти реалізації положень Додатків 8 і 9 до Конвенції про узгодження умов проведення контролю вантажів на кордонах 1982 року.

IV. За національними заходами спрощення процедур міжнародної торгівлі

19. Взяти до відома інформацію про поточний стан і проблеми подальшого просування проекту Національної стратегії щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні, розробленого ЄЕК ООН і Міжвідомчою робочою групою з

впровадження технології «Єдине вікно – локальне рішення», спрямованого на підтримку спрощення процедур в Одеському регіоні.

20. Підтвердити необхідність наявності узгодженого, стратегічного підходу до здійснення заходів щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні. У зв'язку з цим, важливим кроком є більш широке обговорення представленого проекту національної стратегії.

21. Визнати необхідність створення механізму співробітництва (наприклад, експертної групи) між ЄЕК ООН, EUBAM, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством доходів і зборів України, Міністерством фінансів України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міжвідомчою робочою групою з впровадження технології «Єдине вікно – локальне рішення», Українським національним комітетом Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine), Асоціацією «Укрзовніштранс» та іншими партнерами для остаточного доопрацювання і реалізації стратегії. Під час подальшого розвитку слід зосередити увагу на наступних чотирьох елементах:

- (а). уточнення пріоритетів стратегічного розвитку України як суб'єкта світової торгівлі;
- (б). визначення поточних показників національної торгівлі при експорті та імпорті товарів, а також ключових показників, на які Україна буде орієнтуватися протягом одного року, двох або п'яти років;
- (в). визначення поточного і бажаного стану ряду інструментів щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики (уніфікація й стандартизація обігу торговельних, комерційних і транспортних документів і даних; створення умов для реалізації принципів «Єдиного вікна»; комплексне управління кордоном, спільні пункти перетину кордону; профілювання ризиків та управління ними, уповноважені економічні оператори тощо) з використанням стандартів і рекомендацій ЄЕК ООН і ВМО;
- (г). подальший розвиток робочого плану для здійснення цієї стратегії (заходи, відповідальні, терміни тощо) і координація майбутньої реалізації плану. Можливо, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України координуватиме визначення показників, їх можливе поліпшення і здійснення стратегії у майбутньому, у співпраці з іншими регулюючими органами. Міжвідомча робоча група та ЄЕК ООН продовжуватимуть співпрацювати у цій роботі, зокрема, у редагуванні та наповненні стратегії.

22. Продовжувати вживати зусилля щодо створення органу зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в якості міжвідомчого, державно-приватного форуму для діалогу з наявних проблем і можливих рішень для спрощення процедур торгівлі у відповідності до Рекомендації № 4 ЄЕК ООН та статті 13 Угоди СОТ щодо спрощення процедур торгівлі, спираючись на досвід і структуру Міжвідомчої робочої групи з впровадження технології «Єдине вікно - локальне рішення».

23. Просити Уряд України до прийняття рішення про створення національного органу щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики призначити центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну митну політику, в якості координуючого органу з питань спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики, поклавши функції секретаріату на ICC Ukraine.

24. Розробити навчальні програми й організувати навчання по роботі з Практичним керівництвом ЄЕК ООН зі спрощення процедур торгівлі (TFIG) для співробітників міністерств і відомств, які здійснюватимуть заходи щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики, зокрема, передбачені в Угоді СОТ.